

**A Kúria
mint másodfokú bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kf.VII.39.097/2021/8.

A tanács tagjai: Dr. Magyarfalvi Katalin

a tanács elnöke

Dr. Farkas Katalin

előadó bíró

Dr. Bérces Nóra

bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet

(címe)

ügyintéző: ... kamarai jogtanácsos

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője: ...kamarai jogtanácsos

A per tárgya: illetménnyel kapcsolatos közszolgálati jogvita

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 24.K.702.482/2020/8.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 24.K.702.482/2020/8. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 12.560 (tizenkettőezer-ötszázhatvan) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 40.200 (negyvenezer-kettőszáz) forint fellebbezési illetéket a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes 2013. február 1-től hivatásos szolgálati jogviszonyban a ... állományában bűnmegelőzési főelőadó beosztásban dolgozott. A beosztásához tartozó feladatokat – a 2013. február 11-én kelt, 2018. január 22-ig hatályos, majd a 2018. január 23-tól 2020. július 23-ig

hatályos – munkaköri leírás alapján végezte. A felperes a munkaköri leírásban előírt beosztása szerinti bűnmegelőzési feladatok mellett előjárói utasításra, folyamatosan és rendszeresen végzett szemlebizottság vezetésével, illetve forró nyomos tevékenységgel kapcsolatos feladatokat is.

[2] A felperes a 2020. június 10-i szolgálati panaszában a szemlebizottság-vezetői feladat, helyszíni és forró nyomos tevékenység ellátásáért 2017. június 10-től terjedő időszakra visszamenően, és a jövőre nézve az illetményalap 50%-ának megfelelő havi megbízási díj megfizetését kérte.

[3] A ... vezetője a 2020. július 23-i határozatával a szolgálati panaszt elutasította. Indokolása szerint a munkaköri leírás „6.) Vezetés, irányítás” fejezete 1. és 2. pontjai alapján az utasítás, irányítás szerinti feladatellátás szabályozott. A szemlebizottság-vezetői feladatok ellátása és a forró nyomos tevékenység során végrehajtandó feladatok nem tartoznak konkrét, nevesített beosztáshoz, azt a hivatásos állomány bármely tagja elláthatja. Ezen feladatok egyenértékű feladatok bármely más nyomozati cselekménnyel; nem önálló feladatkörök, hanem a nyomozási munka részei, ami a rendőrség alapfeladatának egyike, így azt el kell látni. Az a vezető döntése, hogy ezeket a feladatokat melyik beosztottjának a munkaköri leírásában szerepelteti nevesítve. A panaszos c. r. őrnagy a bűnmegelőzési főelőadói feladatai végzése mellett nem látott el olyan jellegű lényeges többletfeladatokat, mely indokolta volna megbízási díj elrendelését.

A felperes keresete és az alperes védirata

[4] A felperes módosított keresetében a 2017. június 1. és 2020. május 31. közötti időszakra, ezen belül 26 hónapra 502.450 forint megbízási díj megfizetését kérte arra hivatkozva, hogy előjárói utasításra rendszeresen a bűnmegelőzési főelőadó beosztásába nem tartozó szemlebizottság-vezetői feladatokat látott el. A kereseti kérelmét – szolgálati panasszal egyezően – a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére, a büntetőeljárások keretében lefolytatandó szemlék végrehajtásáról és a bűnügyi technikai tevékenység egységes szabályozásáról szóló 13/2012. (VII. 30.) ORFK utasítás (továbbiakban: 13/2012. ORFK utasítás) rendelkezéseire alapította.

[5] Hivatkozása szerint a munkaköri leírása nem tartalmazza a szemlebizottság vezetésére vonatkozó kötelezettségét. A munkaköri leírások szokásos klauzulája alapján közvetlen vezető utasításra a munkaköri leírásban meghatározottakon túlmenően köteles végrehajtani a külön nem nevesített feladatokat, ezt a rendelkezést azonban nem lehet parttalanul értelmezni, mert ezzel a megbízás jogintézménye üresedne ki. A szemlebizottság-vezetői feladatok során irányítói feladatkört látott el fokozott felelősséggel; a rendszeresen ellátott szemlebizottsági feladatok lényegesen eltérnek a bűnmegelőzési vizsgálati feladataitól. A 13/2012. ORFK utasítás a peridőszak alatt módosult ugyan, mindvégig akként rendelkezett azonban, hogy a szemlebizottság-vezetői feladatokat munkaköri leírásban rögzíteni kell, ami nem valósult meg.

[6] A felperes hivatkozott arra is, hogy a szemlebizottság-vezetői munkakörre képesítéssel nem rendelkezett; szemlebizottság-vezetői tanfolyamot, nyomozói szaktanfolyamot nem végzett, kizárólag a kinevezése ellátásához szükséges bűnmegelőzési szaktanfolyammal rendelkezett. Ebből következően megállapítható – ha elfogadható is lenne az alperesi álláspont arra, hogy a szemlebizottság vezetése minden további feltétel nélkül a

nyomozói munka része –, hogy nyomozati munkát sem végezhet erre vonatkozó képesítés hiánya miatt. A bírói gyakorlatra (....) utalva kérte figyelembe venni a munkaköri leírásait, a 13/2012. ORFK utasítás szabályait és a képesítés hiányának tényét. A megbízási díjigényt a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján a jogszabály szerinti havi bruttó 19.325 forint minimum összegben érvényesítette azokra a hónapokra, amikor ténylegesen végzett szemlebizottság-vezetői feladatokat.

[7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Érvelése szerint a felperes munkaköri leírása tartalmazza, hogy az abban meghatározott feladatokon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített, de a Szolgálat tevékenységi körébe tartozó, feladatköréhez kapcsolódó mindazon eseti jellegű feladatokat, melyek ellátására elméleti felkészültsége, szakmai ismeretei, valamint tapasztalatai alkalmassá teszik.

[8] A szemlebizottság-vezetői feladatok nem tartoznak konkrét, nevesített beosztáshoz; ezek a feladatok a nyomozati munka részét képezik, ami a rendőrség alapfeladatának az egyike, ezért ezt el kell látni. A Hszt. 71.§ (1) bekezdés c) pont előírása szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként.

[9] Az alperes a perben a szemlebizottság-vezetői feladatok ellátására vonatkozó felperesi kimutatást négy ügy vonatkozásában vitatta. Nyilatkozott arról, hogy a szemlebizottság-vezetői feladatok ellátása alkalmanként átlagosan 2-3 órás munkát jelent, ezen feladatok ellátása nem hátráltatta a felperest a napi munkavégzésben, nem rótt aránytalanul nagy terhet rá. A leszállított kereseti kérelmet összecszerülésében nem tette vitássá.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság az alperest 502.450 forint megbízási díj fizetésére kötelezte. Indokolása szerint a bíróságnak a kérelemhez kötöttség elve alapján azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes bűnmegelőzési főelőadói beosztásának ellátásához hozzátartozik-e a szemlebizottság-vezetési feladat. Az alperes azt nem vitatta, hogy a bűnmegelőzési főelőadói beosztásban foglaltaktól eltérő feladatok felmerültek és azt sem, hogy azokat a felperes ellátta.

[11] Az elsőfokú bíróság a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja, 71. § (2), (3), (5), (6) bekezdések, a 13/2020. ORFK utasítás 2017. november 19. napja előtt hatályos értelmező rendelkezései 2.e., 2.f., 6., 8-11. pontjai, továbbá a 33/2017. (XI.16.) ORFK utasítással módosított 13/2020. ORFK utasítás 2017. november 19-től hatályos 6/A. § rendelkezéseit hívta fel.

[12] A peresített időszakra vonatkozó felperesi szemlebizottság-vezetői tevékenység becsatolt kimutatása és a – tartalmában részletesen ismertetett – munkaköri leírások együttes értékelése alapján megállapította, hogy a felperes az alperes kötelezése folytán, havi rendszerességgel, a munkaidejének egy részében az eredeti beosztáshoz nem tartozó feladatokat látott el a bűnmegelőzési főelőadói tevékenysége mellett ellentételezés nélkül.

[13] Az ORFK utasítás felhívott szabályaira figyelemmel megállapítható, hogy az ellátott feladat sem a felperes munkaköri leírásaiból, sem az alperesnél hatályos utasításokból nem következett. A szemlebizottság-vezetői feladatok akkor sem tartoztak felperes munkakörébe, amennyiben a munkaköri leírás alapján köteles volt ellátni az eljárója által hatáskörébe utalt

egyéb eseti feladatokat. A munkaköri leírás értelmében a külön utasításban eseti jelleggel meghatározott feladat olyan utasítások végrehajtását jelentheti, amely elvégzésével eredeti beosztása nem üresedik ki. A szemlebizottság-vezetői feladatkör egy olyan, jól elkülöníthető feladatcsoport, amely nem tartozik a felperes munkaköri leírásában rögzített beosztáshoz tartozó feladatkörbe, azt ellentételezés nélkül felettese utasítására sem kellett volna elvégeznie.

[14] A felperes szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkört látott el, amelyért külön díjazás illeti meg. A Hszt. 71. § alkalmazása tekintetében nem a beosztás elnevezésének, hanem az elvégzett feladatoknak van jelentősége (Mfv.II.10.315/2016/4.).

[15] A felperes szolgálati beosztása és a szemlebizottság-vezetői feladatok – a 13/2012. ORFK utasítás és a felperes nyilatkozata alapján – a felelősség és az irányítói jogkört tekintve jelentősen eltérnek egymástól. A szemlebizottság-vezetői feladat jellemzői a teljes peresített időszakban változatlanok voltak, ezért a Hszt. 71. § (5) bekezdés szerinti legalacsonyabb összegben előterjesztett megbízási díj iránti igény nem eltűzött.

[16] A felek egyezően nyilatkoztak arról, hogy a felperes szemlebizottság-vezetői feladata nem eseti jellegű, hanem rendszeresen ismétlődően felmerülő kötelezettség volt; ezen feladatok elvégzése a peresített időszakban 26 hónapon keresztül megállapítható.

[17] Az elsőfokú bíróság e tények alapján alkalmazta a bírói gyakorlatot (Mfv.II.10.623/2015/4., Mfv.II.10.304/2017/15.). E szerint a munkáltatónak a munkaköri leírásban meghatározott utasítási jogköre a hivatásos állomány tagjának beosztása szerinti tevékenységéhez nem tartozó, egyéb feladatok ellátására vonatkozóan csak eseti feladatokra vonatkozhat, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül; munkaköri leírásban nem nevesített rendszeres feladatok az alperes részéről díjazás nélkül nem rendelhetők el.

[18] A bíróság elfogadta felperes azon álláspontját, hogy az illetményalap 50%-ának megfelelő mértékű megbízási díjra már havi egy szemlebizottság-vezetői szolgálat teljesítése után jogosult, mivel ez megfelelő ellentételezést nyújt a többletfeladatokért, figyelemmel arra is, hogy azon hónapokra sem érvényesített magasabb összegű megbízási díj igényt, amelyekben ténylegesen több alkalommal is vezetett szemlebizottságot.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[19] Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, kérte annak megváltoztatását és felperes keresetének elutasítását. Állította, hogy a bíróság megsértette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 278. § (1) bekezdését, valamint 346. § (5) bekezdését azzal, hogy a bizonyítékokat nem értékelte kellően, illetve az irányadó jogszabályi rendelkezéseket tévesen értelmezte és helytelen következtetéseket vont le.

[20] Kifogásolta, hogy a bíróság kizárólag azt vette figyelembe, hogy a felperes bűnmegelőzési főelőadói beosztásba van kinevezve és a munkaköri leírása nem tartalmazza, hogy el kell látnia szemlebizottság-vezetői feladatokat. Érvelése szerint a szemlebizottság-vezetői feladatok – ahogyan azt többször hangsúlyozta a perben –, nem tartoznak egy konkrét, nevesített beosztáshoz, ezek nem önálló feladatkörök, hanem a nyomozási munka részei, amit a hivatásos állomány bármely tagja el tud végezni. A felperes munkaköri leírása rögzíti, hogy szolgálatteljesítés során köteles ellátni a szolgálati előjárója külön utasításában eseti jelleggel meghatározott feladatokat.

[21] A felperes sem vitatta a perben, hogy arra az időszakra, amikor készenléti szolgálatba volt beosztva, készenléti díjazás illette meg. Ezt az összeget akkor is megkapta a készenlét idejére, amikor nem történt eset, amihez ki kellett volna mennie. Amennyiben a készenlét ideje alatt esethez hívták a felperest helyszínre, akkor túlórárt számoltak el neki, így a munkája ezen alkalmakkor sem maradt anyagi ellentételezés nélkül. Ezt az alperesi hivatkozást az elsőfokú bíróság a döntése meghozatala során egyáltalán nem vette figyelembe.

[22] Az alperes kiemelte, hogy a felperes perben vitás kérdésekkel érintett feladatait munkaköri feladatként és nem többletfeladatként végezte. A bünygyi szakághoz tartozó feladatok ellátása felperestől elvárható volt, többletfeladatként nem értékelhetők, így megbízási díj sem jár értük. Hivatkozott arra, hogy az ítéleti jogértelmezés alapján bármely szolgálati ágbán, bármely, a munkaköri leírásban pontosan meg nem határozott részfeladat elvégzéséért megbízási díj iránti igény terjeszthető elő, ami által a megbízási díj fogalma kiüresedik, mert így igen szubjektív lesz annak megállapítása, hogy az adott feladat az adott beosztáshoz tartozik vagy sem.

[23] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte annak helyes tényállása és jogi indokolása alapján. Álláspontja szerint az alperes nem tudott olyan jogszabályt, előírást, belső normát vagy munkaköri leírás kifejezett rendelkezését megjelölni, amely a felperes számára kötelezettségként előírná, hogy szemlebizottságot kell vezetnie. Ebből következően a felperes bűnmegelőzési főelőadói beosztásához nem tartozó feladatot látott el, mely számára többletfeladatot, többletfelelősséget jelentett. A szemlebizottság-vezetői feladatok egy erre jogosító szaktanfolyam elvégzését igénylik, amellyel nem rendelkezett; még nyomozói szaktanfolyamot sem végzett.

[24] A felperes szerint nincs jelentősége annak, hogy a szemlebizottság-vezetői feladat önálló beosztásként létezik-e, csak annak, hogy többlettevékenységet és többletfelelősséget jelent-e. A ténylegesen ellátott feladatokat a kinevezés szerinti beosztás feladatköréhez képest kell vizsgálni. A felperes nem állította, hogy a szemlebizottság vezetés önálló munkakört képez, hanem arra hivatkozott, hogy olyan feladatot jelent, amely nem tartozik a felperes bűnmegelőzési főelőadói beosztásához. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint nem feltétel, hogy más önálló beosztást egészében kitöltő legyen a feladat.

[25] A felperes munkaköri leírása alapján valóban köteles végrehajtani a munkaköri leírásban nem szereplő eseti feladatokat is, ebből az általános rendelkezésből azonban nem következik valamennyi, a büntetőeljárás lefolytatására vonatkozó kötelezettség; ez azt jelentené, hogy köteles lenne a büntetőeljárásban felmerülő minden feladatról gondoskodni.

[26] Az alperes nem vitatta, hogy a felperes munkaköri leírásai nem tartalmazzák a szemlebizottság vezetésére vonatkozó kötelezettséget; a szemlebizottság vezetési feladatok nem eseti jelleggel merültek fel, hanem folyamatosan, rendszeresen visszatérően. A szemlebizottság vezetése a szokásos nyomozói feladatkörtől is lényegesen eltér; a szemlebizottság vezetője irányítja a bünygyi technikus munkáját, elkészíti a szemlejegyzőkönyvet, felel a munkavédelmi szabályok megtartásáért és a szemle szakszerű, jogszerű lebonyolításáért.

[27] Téves az a jogi álláspont, amely szerint a munkaköri leírások szokásos klauzulája alapján a felperes munkakörébe tartozott a szemlebizottság vezetése akként, hogy közvetlen vezetőjének utasítása alapján a munkaköri leírásban meghatározottakon túl köteles végrehajtani a külön nem nevesített feladatokat is; ezt a rendelkezést nem lehet parttalanul értelmezni. A hivatásos állomány tagja az ORFK utasítás alapján kizárólag abban az esetben köteles a szemlebizottság-vezetői feladatokat ellátni, amennyiben azt a munkaköri leírása kifejezetten rögzíti. Végül a felperes – a Fővárosi Törvényszék korábbi jogerős ítéletei, valamint a Kúria Kf.VII.39.246/2020/4. számú ítélete felhívásával – hivatkozott arra is, hogy

az eljáró bíróságok a megbízási díj megfizetésére irányuló igényt hasonló tényállású ügyekben megalapozottnak ítélték.

A Kúria döntése és jogi indokai

[28] A fellebbezés – az alábbiak szerint – nem megalapozott.

[29] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Az alperes a fellebbezésben megsértett jogszabályként a Pp. 278. § (1) bekezdését és Pp. 346. § (5) bekezdését jelölte meg.

[30] A Pp. 278. §-a a bizonyításfelvétel módja és a felek által gyakorolható jogosultságok szabályait adja meg, ezen belül az (1) bekezdés akként rendelkezik, hogy a bíróság a felek bizonyítási indítványainak keretei között szabadon állapítja meg a bizonyítás felvételének módját, eszközeit, az egyes bizonyítási cselekmények körét és sorrendjét.

[31] A Pp. 346. §-a az ítélet tartalmának szabályait részletezi, az (5) bekezdés szerint a jogi indokolás tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. A jogi indokolás tartalmazza azokat az okokat is, amelyek miatt a bíróság jogkérdésben eltért a Kúriának a Bírósági Határozatok gyűjteményében közzétett határozataitól vagy arra irányuló indítványt elutasította.

[32] Az alperes a fellebbezésben a fenti jogszabályok megsértése körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem értékelte kellően, az irányadó jogszabályi rendelkezéseket tévesen értelmezte és helytelen következtetéseket vont le.

[33] A Kúria mindenképp előtt arra mutat rá, hogy annak elbírálása, hogy az elsőfokú bíróság a perben vitás kérdések eldöntése szempontjából releváns jogszabályokat helyesen értelmezte-e, az ügyre vonatkoztatva helyesen alkalmazta-e, a Pp. 346. § (5) bekezdése, az ítélet tartalmi követelményeit, az indokolási kötelezettség kereteit meghatározó rendelkezés alapján nem dönthető el; az erre történő hivatkozás önmagában nem teremt lehetőséget arra, hogy a felmerült vitás kérdésben elfoglalt bírói álláspont jogszerűsége, avagy jogellenes alkalmazása elbírálnak legyen. Az indokolási kötelezettség megsértését – a következetes bírói gyakorlat szerint (Kf.VII.39.301/2020/3., Kf.VII. 39.245/2020/4 Kfv.VII. 37.573/2020/5., stb.) – nem lehet megállapítani azon az alapon, hogy a fél a támadott ítéletben szereplő érvekkel és jogértelmezéssel nem ért egyet.

[34] A bírói döntés jogi indokolásának Pp. 346. § (5) bekezdésében felsorolt tartalmi követelményeit vizsgálva a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete tartalmazza a megállapított tényeket, a felek kérelmeit, főbb érveit, a bíróság döntését, az alkalmazott jogszabályokat és azokat az indokokat, amelyből kitűnik, hogy az elsőfokú bíróság az alperes érveit miért nem tartotta helytállónak. Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett, a bizonyított peradatokhoz és az irányadó jogszabályokhoz kapcsolódóan, azok együttes értékelésével adta meg a jogi érvelését, megindokolva, hogy a felperest a megbízási díj a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése alapján miért illeti meg.

[35] A Pp. 278. § (1) bekezdése általánosságban szabályozza a bizonyításfelvétel módját, ezen belül a bíró eljárási szabadságát, azt, hogy a bizonyítási indítványok keretei között szabadon állapíthatja meg a bizonyítás felvételének módját és eszközét, valamint a bizonyítási cselekmények körét és sorrendjét. Ezen jogszabályhoz rendelten a fellebbezés semmilyen konkrétumot, a jelen perben lefolytatott bizonyítás adatát, avagy bírói szabályellenes eljárást nem jelölt meg, ezért nem is nyílt módja a Kúriának arra, hogy az alperes vitatását ebben a körben értékelhesse, az állított jogszabálysértést vizsgálhassa.

[36] A Kúria a perben lefolytatott bizonyítás tekintetében azt emeli ki, hogy az elsőfokú bíróság mindvégig lehetőséget adott arra, hogy a felek a saját állításukat bizonyítsák és a nyilatkozataikat megtegyék. A bizonyításra kötelezett felperes az alperesi védírat indítványának megfelelően, bírósági kötelezésre elkészítette és csatolta a kimutatását arra, hogy a peresített időszakban havonta mennyi tényleges szemlebizottsági tevékenységet látott el (6. sorszámú beadvány). Az alperes a felperesi kimutatást megismerve tette meg erre a nyilatkozatát (7. sorszámú beadvány); másodlagosan azt kérte, hogy a bíróság ne vegye figyelembe a vitatott négy alkalmat, így 2018. október és 2020. júniusát érintően ne ítélje meg a megbízási díjat. A felperes ezt követően a keresetét az alperesi vitatásnak megfelelően módosította (8. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), a bizonyítást érintően az alperesnek nem volt észrevétele, illetőleg bármilyen indítványa. Az elsőfokú bíróság az eljárása során mindvégig lehetőséget adott arra, hogy a felek a nyilatkozataikat megtegyék, az ellenérdekű fél nyilatkozatait megismerjék, a személyesen meghallgatott felperes felé a kérdéseiket is feltegyék. A periratok azt tükrözik, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás lefolytatása során igazodott a felek előadásához, a bizonyítási cselekmények a félállításokhoz kapcsolódóan okszerűen és észszerűen folytak le.

[37] A Kúria a fentiek alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során, a bizonyítás lefolytatásával, illetőleg a meghozott ítéleti döntésével nem sértette meg a Pp. 278. § (1) bekezdését és Pp. 346. § (5) bekezdését.

[38] A Kúria ezt követően, a fellebbezés tartalmi érvei alapján, különösen arra figyelemmel, hogy az alperes a fellebbezésben az irányadó jogszabályi rendelkezések téves értelmezését és helytelen következtetések levonását is kifogásolta, azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság megsértette-e a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját és (5) bekezdését.

[39] A felülbírálat során az ítéletben megállapított tényállást, figyelemmel arra, hogy azt a fellebbezésében az alperes nem tette vitássá, ítélezése alapjaként a Kúria is irányadónak tekintette. A felperes a szemlebizottság-vezetői tevékenység kimutatással igazolta, hogy a peresített időszakban havonta ténylegesen szemlebizottság-vezetői tevékenységet végzett, munkaköri leírásai bizonyították a saját beosztásához tartozó feladatokat. A felek egyező nyilatkozata alapján megállapítható, hogy a szemlebizottság-vezetői feladatok ellátása nem eseti jellegű, hanem rendszeresen ismétlődően felmerülő kötelezettséget jelentett; az alperes előadásból ismert, hogy a szemlebizottság-vezetői feladatok ellátása alkalmanként átlagosan 2-3 órás munkát jelentett; a felperes személyes előadásából ismertek azok a körülmények és ténylegesen ellátott feladatok, amelyeket a felperes a szemlebizottság-vezetői tevékenysége során ellátott.

[40] Az alperes megalapozatlanul kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a készenléti szolgálati beosztáshoz kapcsolódó érveit. A Kúria a peres iratok alapján megállapította, hogy a felperes a szolgálati panaszában maga tért ki arra, hogy a munkaköri leírása a szemlebizottság-vezetői feladatokat nem tartalmazza és azzal a bűnügyi készenléti szolgálat nem azonosítható, mert a bűnügyi készenlét során a vizsgáló a saját beosztása szerinti munkaköri feladatokat köteles ellátni készenléti időben, azaz rendelkezésre állni szolgálatteljesítésre és intézkedési kötelezettség esetén szolgálatba lépni. A panaszt elbíráló rendőr-főkapitányi elutasító határozat ezt a kérdéskört nem vonta értékelési körbe,

indokolást ehhez tartozóan nem adott. A felperes keresete a bűnügyi készenléttel kapcsolatos érvelést már nem tartalmazott; a perben az alperes írásbeli beadványai (4. sorszámú védírat, 7. sorszámú nyilatkozat) készenléti szolgálati beosztással összefüggő érvelést nem tartalmaztak. A 2020. november 26-ai tárgyaláson a felperes a személyes meghallgatása során az alperes kérdésére válaszolva nyilatkozott arról, hogy a készenlétiért szokott pótlékot kapni, 100 forintot óránként és azt akkor is kapja, hogyha végül nem kerül sor szemle lefolytatására. Ebben a tárgykörben az alperes részéről további kérdés nem volt, a tárgyalási jegyzőkönyvből kitűnően az alperes a felperes készenléti szolgálatba való beosztásához kapcsolódóan érvelést nem adott, és nem kérte, hogy a bíróság a döntésénél ezt a körülményt is értékelje. Az ítélet meghozatalát megelőzően a felek kaptak arra lehetőséget, hogy nyilatkozzanak; a jegyzőkönyv hitelesen tükrözi, hogy a felek képviselői előadták, hogy döntéshozatal előtt további nyilatkozatot nem kívánnak tenni, fenntartják a korábbiakban elmondottakat. Ezt követően a bíróság a tárgyalást berekesztette és így hozta meg az ítéleti döntését.

[41] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy az alperes a fellebbezésében iratellenesen hivatkozott arra, hogy előterjesztett volna olyan hivatkozást, miszerint a készenléti szolgálatba való beosztás tényét és díjazását a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerint érvényesített megbízási díj tekintetében értékelni kéri. Az elsőfokú bíróság ítéleti indokolása e körben hiányt nem mutat, mert a bíróság kizárólag a perbe vitt érvelést és a lefolytatott bizonyítás adatait vonhatta értékelési körbe.

[42] A fellebbezésben előadott további indokok tekintetében – melyek lényegében a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazását és feltételeinek jelen perben való igazoltságát érintette – a Kúria mindenképp előtérbe emeli, hogy a munkáltató utasítási joga a hivatásos szolgálati jogviszonyban, egyezően más alá- és fölérendeltségen alapuló foglalkoztatási jogviszonnyal, nem korlátlan, csak olyan feladatot határozhat meg egy adott munkakörhöz rendelt, amely a munkakör keretei közé tartozik. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, ezért ezen elvi alapról eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekint egy másik munkakört – akár átmeneti, akár tartós – ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.753/2020/6., Kf.VII.39.864/2020/6.). Helytállóan hivatkozott ezért a felperes arra, hogy az alperes csak egy adott munkakörön belül határozhatja meg szabadon az ellátandó feladatokat; a munkaköri leírásnak az általános utasítási jogkörre vonatkozó megállapításai is csak a munkakörbe tartozó feladatokat érintően értelmezhetők.

[43] A munkáltató szervezetalakítási jogkörébe tartozik annak kérdése, hogy egy adott feladatkörre létesít-e külön munkakört vagy más munkakört betöltő személy részére rendeli el, akár eseti jelleggel a külön munkakörhöz tartozó feladatok ellátását. A jelen ügyben irányadó tényállás szerint a felperes beosztása szerinti szolgálati egységnél szemlebizottság-vezetői munkakör létrehozására nem került sor, a bűnmegelőzési főelőadó munkakörben dolgozó és beosztást ellátó felperes feladatává tették a szemlebizottság-vezetői feladatok ellátását. Az ilyen jellegű foglalkoztatás a felperes tekintetében fogalmilag a munkakörtől való eltérést jelentette.

[44] A Kúria – egyezően az elsőfokú bíróság érvelésével – kiemelt jelentőséget tulajdonított a 13/2012. ORFK utasítás ítéletben helyesen felhívott szabályainak, melyek részletezően adták meg a szemlebizottság-vezető jogosultságait, kötelességeit és határozták meg azt a komplex feladatellátást, amelyet a szemlebizottság-vezetői irányító, koordináló és jelentős felelősséggel bíró tevékenységek jelentettek. Az alperes a jogszabályban meghatározott feladatok és felelősségi kör nyomán megalapozatlanul érvelt azzal, hogy kizárólag nyomozás részeként megjelenő olyan bizonyítási cselekmény és nyomozati feladat képezné a szemlebizottság-vezető feladatkörét, amelyet a bűnügyi szolgálathoz tartozó

bármely munkakörben, így például a bűnmegelőzési főelőadói beosztásban alkalmazott személy is elláthat.

[45] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja, (5) bekezdése és a 13/2012. ORFK utasítás rendelkezései egybevetésével az anyagi jogszabály tartalmának megfelelő, okszerű következtetéssel vonta le következtetéseit. A felperes sikeresen bizonyította, hogy a szemlebizottság-vezetői feladatok olyan minőség- és felelősségbeli többletet jelentettek a nyomozói feladatokhoz képest, melyek egyértelműen elhatárolhatóvá tették a beosztása szerinti feladatkört a többletfeladatként ellátott szemlebizottság-vezetői feladatoktól.

[46] A következetes bírói gyakorlat szerint a hivatásos állomány tagjának a szolgálat teljesítése során a munkaköri leírás és a munkáltató rendelkezése alapján a beosztáshoz tartozó, de a munkaköri leírásban konkrétan nem nevesített feladatokat is végre kell hajtania, ez azonban nem jelenti azt, hogy a beosztáshoz nem tartozó feladatellátással ellentételezés nélkül megbízható lenne. Az elsőfokú bíróság az általa is követett joggyakorlatra helytállóan utalt; a jogkérdés azonossága okán a felhívott döntések alkalmazhatóak voltak és a tovább fejlődő gyakorlattal is igazoltak (Kfv.37.193/2020/8., Kfv.VII.39.246/2020/4.).

[47] Az elsőfokú bíróság az éveken keresztül szinte minden hónapot érintően megvalósult szemlebizottsági feladatellátás alapján a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja helytálló alkalmazásával, okszerűen vonta le a következtetést a rendszeres többlet-feladatellátásra. Helyesen állapította meg, hogy a perben a felperes sikeresen bizonyította a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti szolgálati beosztáshoz nem tartozó feladatkör ellátását, mint többletfeladatot, ezért az alperes díj megfizetési kötelezettsége a Hszt. 71. § (5) bekezdés kötelező rendelkezése alapján fennáll. Az alperes fellebbezése az ítéleti marasztalás összecszerúságát nem érintette, ezért erre a kúriai felülbírálat nem terjedt ki.

[48] A Kúria a fent kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét – a Kp. 109. § (1) bekezdés alkalmazásával – helybenhagyta.

Záró rész

[49] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdés, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5) bekezdése alapján köteles a felperes felszámítással érvényesített másodfokú perköltségét megfizetni, melynek összecszerúságát a Kúria a jogi képviselési munka figyelembevételével a fellebbezéssel nem vitatott elsőfokú perköltség 50%-ában határozta meg.

[50] A pervesztes alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a tárgyi költségfeljegyzési jogos perben a le nem rótt fellebbezési illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdés c) pontja alapján az állam viseli.

[51] A Kúria a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[52] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja, a fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. §-a zárja ki.

Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Katalin s. k. előadó bíró,
Dr.Bérces Nóra s. k. bíró